

PODZIMNÍ LIST 2020

SBORU ČCE V NOSISLAVI

I řekl Élí Samuelovi: Jdi si lehnout; jestliže tě zavolá, řekneš: Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší. Samuel si tedy šel lehnout na své místo.

(1. Samuelova 3,9)

Samuel sice pracuje v Boží svatyni, ale nikdo ho zatím nenaučil Bohu naslouchat. Chodí do kostela, je to poctivý konfirmand, ale s Pánem Bohem se ještě nesetkal...

A pak jednou v noci ho Bůh osloví. Jenže když se s tím svěří svému faráři, tak ten udělá to nejpitomější možné – pošle ho spát. Klídek... Až napotřetí Élímu došlo, co se děje, a naučil Samuela jednu z těch vlastně nejdůležitějších vět jazyka víry: Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší...

Staráme se, pracujeme, snad i čteme Bibli, modlíme se, platíme salár, není nám sbor lhostejný. Ale říkáme také soustředěně: Promluv, Pane Bože, chci tě zaslechnout, chci si od tebe nechat promluvit do života?

Každý, kdo to zkusil, ví, že je to těžké, protože někdy slyšíme jen ticho. Ale třeba se, když vydržíme, něco ozve. Jenže také to může přinést

riziko, že Pán Bůh po nás bude něco chtít – abychom něco udělali, nějak žili, něco změnili.

Třetí kapitola První Samuelovy začíná tím, že Samuel posluhoval ve svatyni. A že to tehdy v Izraeli byla doba, kdy bylo Hospodinovo slovo vzácné. Jsou doby, kdy Pán Bůh mluví méně? A jak vůbec mluví Bůh?

Podle mě: tichým hlasem, který se ozývá odkudsi; Biblií; lidmi; stromy, nebem, zvířaty – krajinou... Promluvil Ježíšem Kristem – dost obsažně i zřetelně. Chce to citlivost, někdy přemýšlet, někdy mlčet, někdy mluvit s druhými, někdy naslouchat.

Z toho příběhu plyne i to, že se navzájem potřebují různé generace. Bez Élího by možná Samuel nepochopil, kdo na něj mluví, a bez Samuela by Élí zůstal bez slova od Boha.

S Izraelem to tehdy vypadalo na katastrofu, marast – že to synové Élího přivedou do kytek. Tento svět vypadá někdy, z různých úhlů viděno, dost šíleně. A nejsme to snad jen my věřící, kdo se (občas) ptá: Kde v tom, Bože, jsi? Proč nic neděláš? Proč tolik zla a bolesti?

Ten příběh je však i o naději, že vždycky – možná někde trochu bokem (provozu svatyně) – je zaděláno na naději, na změnu k dobrému. Pán Bůh to nevzdává a stále někde připravuje cesty, záchranné akce! Ale předpokládají, že někdo řekne: Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší. A také že ten, kdo zaslechl, nebude pak mlčet, ale bude mít odvahu něco podle Božího slova dělat.

Ondřej Macek

LÉTEM

BRIGÁDA KUNVALD

Je to přibližně sedmdesát let, co začala evangelická mládež jezdit na brigády, většinou někam do lesů. Tenhle zvyk přetrvával, ustál i nepřejícnost komunistického režimu, letos ho však málem ohrozila koronakrize. Jenda Ryšavý, který se o brigádu poslední roky stará, byl hodně napnutý a starosti mu vyhloubily na čele nové vrásky. Brigáda, Bohu díky, byla, opět na Staré hájovně v Parishových lesích v Orlických horách. Brigádníků bylo pozehaně, někdy až přes čtyřicet. Práce byla různorodá. Klest, čištění potoka, rozebírání a stavění oplocenky, ožínání, čištění svodnic, vytrhávání invazivních rostlin, odkorňování, výroba nových stolů k hájovně.

Na brigádě se lidé vzájemně slušně poznají. Kdo umí přiložit ruce k dílu, kdo dělá spíš pusou, na koho je spoleh, kdo táhne, komu se moc nechce, kdo šíří dobrou náladu, kdo baví, kdo si všímá druhých, kdo moc není vidět ani slyšet, ale vždycky je tam, kde je potřeba. Dohromady i ta lidská různorodost dobře funguje. Možná i díky tomu někomu, díky Bohu, který má moc spojovat.

TÁBORY NA BLAŽKOVĚ

Děti z našeho sboru jezdí v hojném počtu na tábory YMCA na Blažkově. Jely i letos.

Běh pro mladší se stal součástí příběhu Karlík a továrna na čokoládu spisovatele Roalda Dahla. Čokoládová řeka tekla neustále, Umpalumpové tančili

své tance a záhadný Willy Wonka nás provedl svojí skvostnou továrnou, která jako jediná na světě míchá čokoládu vodopádem. O program se starala parta fajn vedoucích a žaludky výborně sytili Luboš Hainz a Mirka Pitáková.

Starší děti byly nominovány na závodníky zimních olympijských her. Blažkov se tak proměnil v areál zimních sportů. Na ledové ploše se hrál hokej i oblíbený curling, nechyběl biatlon ani skok na lyžích. Tribuny burácely, stupně vítězů se plnily, rozdávaly se medaile a nad korunami stromů se nesla olympijská hymna. Tekly slzy štěstí i dojetí. To když táborové dny skončily a muselo se domů. Díky!

A mládež má rezervovaný svůj pobyt na Blažkově tradičně na poslední srpnový týden. Říká se tomu zcela přílehně LeSeM, tedy letní setkání mládeže.

VODA

Ze Znojma do Hrádku po řece Dyji. To byla letošní sborová voda. Počasí ideální, voda průzračná, řeka zábavná. Jezy i peřeje. Užili jsme si hodně koupání, sem tam i nechtěného. Viděli jsme ondatry, volavky i kvakoše nočního. Roman nás zásobil řízky a sekanou a rozmazloval děti všelijakými dobrotami. Bez úrazu se to tentokrát neobešlo. Farář si po hodině jízdy zlomil ruku a musel si vzít taxíka do nemocnice. Sádra až po rameno na pět týdnů. Voda za rok? Možná. Snad.

Užili jsme si hodně koupání, sem tam i nechtěného. Viděli jsme ondatry, volavky i kvakoše nočního. Roman nás zásobil řízky a sekanou a rozmazloval děti všelijakými dobrotami. Bez úrazu se to tentokrát neobešlo. Farář si po hodině jízdy zlomil ruku a musel si vzít taxíka do nemocnice. Sádra až po rameno na pět týdnů. Voda za rok? Možná. Snad.

Užili jsme si hodně koupání, sem tam i nechtěného. Viděli jsme ondatry, volavky i kvakoše nočního. Roman nás zásobil řízky a sekanou a rozmazloval děti všelijakými dobrotami. Bez úrazu se to tentokrát neobešlo. Farář si po hodině jízdy zlomil ruku a musel si vzít taxíka do nemocnice. Sádra až po rameno na pět týdnů. Voda za rok? Možná. Snad.

TÁBOR V PUSTÉ RYBNÉ

Pod záštitou YMCA Brno proběhl i další ročník tábora na oblíbeném tábořišti v Pusté Rybné. Putovali jsme opět s králem Davidem, upletli mu teplé ponožky na studené nohy (nijak mu to však nepomohlo), doprovodili ho až do hrobu a byli u toho, když se vlády ujal moudrostí oplývající Šalomoun. Pár kolínek se odřelo, některé hlavičky bolely, dva dny nám propršely. Zato jsme ani jednou nenavštívili nemocnici v Poličce. Byli jsme na výletě, báli se při nočních bojovkách a koupali se v místním rybníčku, sami si vařili. Někdo se i šťastně zamiloval. Jinému přestalo chutnat kvůli neopětované lásce. Slz bylo snad méně než vloni. Nejoblíbenější tábornicí byla opět Vanilka (vymazlené morče z krounské fary). Díky moc všem, kteří něco darovali, připravovali, podíleli se, prostě byli.

Iva Květonová

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

Máte rádi knihy Astrid Lindgrenové? Přiznám se, že pro mě byla vždycky

nejzajímavější Ronja, dcera loupežníka. Takže tábor s názvem Cestou s Ronjou a Birkem by mě jako dítě zaujal. Letos opět prostory Husova domu zaplnila skoro dvacítka dětí, hrály si, zpívaly, tvořily a vyrážely na výlety do okolí. Zažily medvědí jeskyni, používaly lano i nožik, trochu se bály šedivíků, větrnic a jiných potvor, ale očividně se jim to moc líbilo.

Letos se konal příměstský tábor v Nosislavi už po šesté. Na jeho přípravě se podílely Alžběta Macková, Lenka Dobrovolná, Magda Kolářková a Míša Hušková. Práce je to náročná, smím-li hodnotit ze svých zkušeností. Připravit program, vymyslet hry, nakoupit všechny potřeby, umět děti zaujmout a bavit se společně s nimi. Odměnou byla výborná parta spokojených dětí. Radka Raflová

OTEVŘENO V JIMRAMOVĚ

Je to až neuvěřitelné, ale v Jimramově bylo otevřeno i letos. Tradiční hudební festival pořádaný již 31. rokem Klubem Sluníčko se vzhnul covidovým omezením, a tak mohl roztančit i ty nejtuhlejší a nejunavenější evangelické nožky. Stanů plný park, usměvavé známé tváře, hudba, divadlo, vernisáž, beseda, spousta dětí, stánky, občerstvení, chemické záchodky a zase hudba. Komu všemu za to jen poděkovat... LD

CO JSEM DĚLAL 21. SRPNA 1968

Některé národy mají zvyk si připomínat: „Co jsi dělal v XY den?“ V den, který má pro ně zásadní význam. Například při vyhlášení konce války, v USA když zabili Kennedyho, když letěla letadla na Dvojčata v New Yorku. U nás se nabízí otázka: „Co jsi dělal 21. srpna 1968?“ Můžeme třeba i zavzpomínat s těmi, se kterými jste to prožili.

Já jsem byl na letním táboře ve Žďarci na Tišnovsku. Až mnohem později jsem zjistil, že to byl původně Havlov, letní sídlo rodiny pozdějšího prezidenta Václava Havla. Vše jsme poslouchali z táborového rozhlasu od brzkého rána a nejdříve jsme nerozuměli. Pak druhý den tábor evakovali a složitě nás rozvezli domů. Rodiče jsem viděl vskutku rád. Byl to „pěkný“ zásek do prázdnin, ale tím rokem

jsem začal sledovat veřejné dění. Také si vzpomínám, že se to léto při bohoslužbách v Nosislavi zpívala hymna.

Omlouvám se těm, kteří ještě nebyli na světě. Třeba si ale vzpomenou, co o tom říkali jiní. Ostatní mají příležitost hovořit s dětmi, vnuky a dalšími. I na pozadí toho, co se dnes děje ve světě, třeba v Bělorusku. Pošlete své vzpomínky dál a povzbudte k vyprávění. Není přece potřebné bavit se jen o počasí, o nabídce v obchodech, že se blíží škola a podobně.

Vladimír Svoboda

TA SE VÁM UŽ NA SLOVENSKO NEVRÁTÍ

Ludmila Dobrovolná přišla do Nosislavi 6. srpna 1945, letos to bylo 75 let. U Mikulášků v obchodě v té době hledali učenku. Slovo dalo slovo, a tak se tehdy teprve patnáctiletá dívka vydala se svojí starší sestrou ze Slovenska ze Staré Turé do učení na Moravu. Tři čtvrtiny cesty šly pěšky. Bylo krátce po válce. Tunely byly ještě podminované.

Musely překonat hřeben Bílých Karpat. Nebylo to jednoduché. Ještě těžší byl však odchod z domova. Stesk po něm trval dost dalších let. O půlnoci dojely do Hrušovan, kde musely počkat do rána. Pro dvě mladé dívky dost nebezpečné místo. Tehdy jim pomohl zaměstnanec nádraží, který je celou noc chránil pod zámkem. Zbytek cesty do Nosislavi jim usnadnil pán s mandelňákem. Ovšem když o paní Milušce prohlásil „Ta se vám na Slovensko už nevrátí“, hodně ji tím naštvál. To ještě netušila, že na jeho slova jednou dojde.

První roky v Nosislavi žila a pracovala u Mikulášků. S nimi taky chodila každou neděli do kostela. Strýc, jak svému šefovi Jaroslavu Mikuláškovi říkala, ji uvedl i do mládeže. S mládeží trávila hodně času. Dělal duchovní programy, chodila na procházky, hráli deskovky. Účastnila se také tzv. škol pro mládež. Oblastních i celorepublikových. Vzpomíná, jak na celorepublikové škole mládeže v Pardubicích v květnu 1948 zažila poprvé večeři Páně tak, že si chleba i kalich podávali po řadách, jak seděli.

Česky se naučila poměrně rychle. Však Bibli měli doma v češtině, dokonce na ní bylo na předsádce napsané, že byla pořízena v Nosislavi. I některé modlitby znala česky. Například: „Půjdu spát, dej mi vstáti.“

Ve Staré Turé chodila do luteránského kostela. Cesta jí trvala hodinu pěšky. Byla tam i konfirmovaná. Tenkrát jich bylo devadesát pět konfirmandů. Něco, o čem se nám už ani nesní. Protože byla luteránka, někteří v Nosislavi na ni zpočátku pohlíželi jako na katoličku a dávali jí to najevo.

Se svojí babičkou chodívala občas také na bohoslužby do Domova bílých hlav, ústavu pro staré lidi. Bohoslužby tam sloužily diakonky. Při těchto setkáních poprvé zažila, jak důležité je pro věřícího člověka společenství, že je potřeba ho

tvorit a pečovat o něho. Po bohoslužbách se totiž nechodilo hned domů, ale lidé zůstávali a bavili se spolu. To bylo něco, co se běžně v kostele nedělo.

Společensví lidí víry pak zažívala také během svého života v Nosislavi. I když byla většinou ta v pozadí, neseděla u stolů, ale spíš stála v kuchyni, u dřezu, u trouby nebo u válu. Vzpomíná na takové chvíle však ráda. Na radostnou atmosféru při zadělávání koláčů z dvanácti litrů mléka v Blučině, kde se střídaly party žen, aby se takové množství koláčů vůbec zvládlo. Na vybírání jídla s prádelním košem po vesnici, na nocležníky, kteří prošli dveřmi jejich domu.

Na Slovensko se opravdu natrvalo už nevrátila, jak jí prorokoval pán s mandelňákem. V roce měnové reformy 1953 se vdala za Vlastimila Dobrovolného. Založili spolu rodinu, postavili dům. Postupně se jim narodily čtyři děti, Vlastimila, Milena, Hana a Aleš.

Paní Miluška se dnes stará o svého muže. Žijí spolu v izolaci několik let. Péče se jíž neobejde bez pomoci dalších lidí. Každou neděli však spolu „chodí“ do kostela a o dění ve sboru mají oba stále zájem.

Neděle u nich vypadá takto: ráno paní Dobrovolná vstane, nachystá si oběd, tak jako to ostatně dělala vždycky. Pak někdo přijde, pomůže jí s manželem. Nasnídají se. Paní Miluška pak pustí počítač, ještě před zvoněním zvonů. A s manželem čekají na zvony. „Dědečku, už zvoní zvony, jdeme do kostela,“ volá na něho, když se nachýlí čas. Přestěhují se do pokoje a díky internetu jsou propojeni s nosislavským společenstvím při bohoslužbách. Dokud mohli, zpívali. Teď už to nejde. Po kázání příběhne z kostela někdo z rodiny, pomůže pana Dobrovolného uložit do postele, protože až do konce sedět nevydrží. Tak pokud si všimnete, jak někdo z její rodiny odchází hned po kázání, neznamená to, že se mu nelíbilo, ale že utíká posloužit nahoru do Kroupné.

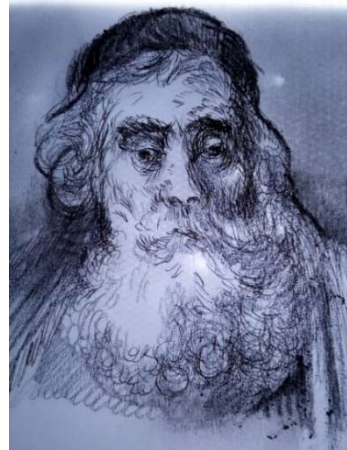
Už od konfirmace ji provází slova Žalmu 23. Tahle píseň může být možná právě i díky jejímu příběhu nosná také pro kohokoli z nás.

„Hospodin je můj pastýř, nebudu mítí nedostatku.“

Iva Květonová

KOMENSKÉHO VÝROČÍ

Celým – byť trochu narušeným – letošním sborovým programem nenápadně pro-

bleskuje, že 15. listopadu uplyne 350 let od smrti biskupa Jednoty bratrské, faráře, filozofa a pedagoga. Jeho písně třeba už zazněly při koncertu před létem a snad se podaří, že se s jeho myšlenkami budeme moci setkat i během podzimu.

V karanténě dokonce vznikla na půdě sboru malá knížka o Komenském, která vyjde na podzim a kterou děti dostanou k Vánocům.

Takto Komenský vyložil desatero:

I. Uctívej, ale jenom mne a kromě mne nikoho jiného.

II. Těš se z obrazů a ozdob, které jsem já vytvořil a jimiž jsem vyzdobil tvůj palác, tento svět. Chraň se jim však sloužit nebo si k tomu účelu vytvářet jiné.

III. Mé jméno posvěcuj ve svém srdci a svými ústy, aby ses potěšil, nevyslovuj je však nerozvážně a nadarmo.

IV. Odpočivej od svých prací a užívej si pohodlí v den, který ti k tomu dávám, v ostatní dny však pracuj a varuj se na tomto světě nečinnosti.

V. Cti otce svého i matku svou.

VI. Hněvej se a horli, když je to třeba, ale ne ke zkáze bližního.

VII. Užívej manželství a radostí, které jsem ti povolil, nic víc.

VIII. Shromazďuj mé dary, abys něco měl díky mému požehnání, ne díky krádeži či tak, že něco zcizíš svému bližnímu.

IX. O svém bližním říkej, co chceš a co považuješ za nutné, ale ne lež, která by mu uškodila.

X. Žádej ode mne, co chceš, ne však to, co jsem už dal jiným.

A to je výklad Zákona daného v ráji, u Mojžíše je obsírnější atd. Kristus však chtěl všechno vrátit do původního stavu, a proto dal opět krátké přikázání a nazval je novým. Aby totiž všichni milovali Otce se Synem i sami sebe navzájem a dělali to, co přikázal; nedělali, co zakázal. Abychom činili bližnímu, co bychom si přáli sami pro sebe, a nečinili, co bychom sami strpět nechtěli. (*Obecná porada o nápravě věcí lidských II.*)

KURZ VÍRY

Kdo by chtěl s Ondřejem Mackem a s Ivou Květonovou ještě společně přemýšlet o víře, mluvit o ní, ptát se a hledat, tak mu nabízíme několik sejití nad těmi nejdůležitějšími „slovy“ křesťanství. Setkání budou probíhat **ve středu v 19 hodin** na faře přibližně jednou za čtrnáct dnů. Součástí bude malé občerstvení. Budeme mluvit o: smyslu, pravdě, víře, naději, milosti, odpočinku, společenství, odpovědnosti ad. První schůzka bude 11. listopadu.

VZKAZY

• Máme ve sboru sestry a bratry, kteří skoro celý rok vymýšlejí, čím na první adventní neděli přispějí do jarmarku – suší, vytvářejí, nakládají. Jsme za ně vděční. A budeme rádi, když se aktivně zapojí také další – svými výpěstky, výpalky, výpečky, výrobky. Děkujeme. Letošní výtěžek možná půjde na opravu oken a vitráží v kostele, kterou bychom chtěli dělat příští rok

• Za roušku se nikdo stydět nemusí. Dost pravděpodobně si je během podzimu budeme muset zase na našich setkáních nasadit. Bohoslužby jsou stále i online. Snad se však podaří scházet i „naživo“.

• Staršovstvo aktivně hledá nového faráře / novou farářku. Bude vděčné za modlitby i tipy.

• Sbor finančně žije jen z vašich příspěvků. Presbyteri a presbyterky už nebudou obcházet domy a vybízet k placení saláru. Samozřejmě se však pro něj rádi zastaví, dáte-li jim vědět a budete-li o to stát. Salár je nejlepší platit trvalým příkazem na účet sboru nebo u pokladníků před bohoslužbami i po nich. Moc děkujeme za vaši finanční starost o sbor.

PODZIM VE SBORU

15. září začnou biblické hodiny pro děti. Budou opět v úterý odpoledne. Zveme všechny školáky na putování příběhy o Ježíšovi. Scházet se budou i čtyři konfirmandi.

Od 5. listopadu budou probíhat biblické hodiny pro dospělé. Společně dočteme knihu Skutků.

Těšíme se také na velkou mládež! Cvičit bude dechová kapela a chystat se budou učitelé nedělní školy.

Srdečně zveme k setkání nad Bibli v Chráněném bydlení, které se koná jednou za čtrnáct dnů v pátek v deset hodin. Velmi jsou tam vítáni i účastníci „z venku“ – ovšem v roušce.

20. září, 17 hodin

bude slavný koncert: Labyrint i srdce. Naše dechová kapela vystoupí s varhanicí Hanou Bartošovou.

4. října

poděkujeme při bohoslužbách za úrodu; po nich budou děti zase prodávat různě zpracované produkty zahrad a polí – výtěžek pošleme na pomoc poničenému Bejrútu; pak pojedeme a půjdeme na výlet (a na špekáčky)

1. listopadu, 17 hodin

bude v Husově domě autorské čtení z knihy Necessarium – pár myšlenek o „jednom potřebném“ od J. A. Komenského a kolektivu, k tomu na cembalo zahraje Vít Bébar

8. listopadu, 15 hodin

sehraje v Husově domě Divadlo Víti Marčíka představení Labyrint světa

29. listopadu ve 14.30

začne vystoupením Divadla Divse 21. jarmark

Podzimní list Farního sboru ČCE Nosislav, Masarykova 156. Aktuální sborový program – viz nástěnku před kostelem a internet <http://nosislav.evangnet.cz>; číslo bankovního účtu 2900034096/2010; IČ 48452831; farář Ondřej Macek (mobil 739 244 754, e-mail ondrej.macek@evangnet.cz); pastorační pracovnice Iva Květonová (mobil 734 857 003, e-mail kvetonova@gmail.com); kurátor Vladimír Lukl (mobil 721 866 861, e-mail vladimir.lukl@post.cz). Dodáváno zdarma na všechny adresy ve sboru. Redakční rada Iva Květonová, Ondřej Macek, Vladimír Svoboda a Lenka Dobrovolná. Na první a šesté straně jsou ilustrace Mariky Toman Bumbálkové ke Komenského a kol. Necessarium, jinak jsou k vidění foto z prázdninových radovánek, na straně páté jsou manželé Ludmila a Vlastimil Dobrovolní.